

pris: 25 kr.

Foreningen Danmark-Letland

nr. 2. Juni 2016 24. årgang

ISSN 1901-5720

Indhold

Interesse for Letland i Norge	3
Generalforsamling 2016	7
Skal fremtidens kulinariske centrum findes i Letland?	17
Det siger danskerne om Letland	20
Historisk samarbejde med Letland	23
Hvornår nævnes Kandava første gang?	26
Utilfredshed med nutiden i de baltiske lande	30
Nordisk støtte til uafhængige medier i Baltikum i 2016	32
Letland mellem øst og vest.	33
Moderne design og kunsthåndværk fra Letland	35
Rite Nyt	37
Lettisk folkevandring og de ansvarsfulde bedstemødre	38
Kort nyt fra Latvian Institute	43
Bestyrelsen	52
Foreningen....	53
Nyttige adresser	54
KALENDER for 2016	55

? Se side 49

Forsidefoto: Lettisk keramik, Anda Dyrlund-Parbst.

Deadline for næste nummer er 1. september 2016

*Møderne i Kulturlaget Norge-Latvija indeholder både foredrag og kulturelle indslag som denne trio med lettisk musik.
Foto: Letlands ambassade i Oslo.*

Interesse for Letland i Norge

Forholdet mellem Danmark og Norge er tæt og præget af mange ligheder mellem vores to lande. Og faktisk har Foreningen Danmark-Letland en norsk søsterorganisation – Kulturlaget Norge-Latvija – der på samme vis som vores virke i Danmark arbejder for at udbrede kendskabet til Letland.

I marts havde jeg fornøjelsen af at besøge Kulturlaget Norge-Latvija. Jeg havde i et stykke tid haft en stående invitation, og da datoen for et af deres arrangementer passede ind i min kalender, tog jeg flyet til den norske hovedstad.

Baggrunden for min interesse for det norske Letlandssamarbejde hænger faktisk sammen med behovet i Danmark for at udvikle vores relationer med Letland. Skoleudveksling, venskabsbyer, projektsamarbejde og kulturel kontakt eksisterer stadig, men i et langt lavere gear end tidligere. Skal vi udvikle det dansk-lettiske samarbejde, er der brug for nye idéer og en ny form for partnerskab med udgangspunkt i, at Letland i dag befinder sig i en anden situation end i 1990'erne. Derfor vil det være nyttigt for os danskere at lære de norske erfaringer med Letland at kende.

Forum for Letlandsinteresserede

Kulturlaget Norge-Latvija har til formål at udbrede kendskabet i Norge til lettisk kultur og fremme samarbejdet mellem Norge og Letland. Foreningen formidler kontakt mellem borgere i de to lande, herunder studenterudveksling, og er et fælles forum for alle Letlandsinteresserede i Norge. Foreningen afholder medlemsmøder og åbne arrangementer, og der udgives forskellige materialer såsom et årsskrift om foreningens arbejde.

Foreningens formand er Kjell Myhre-Jensen, der nu er pensionist, men som i flere årtier havde ansvar for nordisk-baltisk samarbejde i det norske Stortings internationale sekretariat.

Kulturlaget Norge-Latvija blev startet i efteråret 1989 og bidrog fra sin start til, at mange unge letter kunne studere i Norge. I dag har foreningen omkring 70 medlemmer, primært fra Oslo-området, og der er tale om en blanding af nordmænd med interesse for Letland og letter bosat i Norge.

Danmark og Norge er næsten lige store befolkningsmæssigt, men hvor der i Danmark bor omkring 7.000 letter, ligger tallet i Norge på omkring 15.000. Det hænger sammen med, at der gennem mange år er gjort en målrettet indsats for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft til Norge fra blandt andet Letland.

Steinar Hagen, Norges ambassadør i Letland, indvier et nyt projekt. Han repræsenterer et land, der hvert år bevilger store beløb til norsk-lettisk samarbejde. Foto: Norges ambassade i Riga.

Letland gennem norske briller

På mødet i marts, der som de fleste andre arrangementer holdes på Letlands ambassade i Oslo, var der udover et musikslags også et oplæg af den norske ambassadør i Riga, Steinar Hagen. Han fortalte om "Latvia gennem norske briller". Kort fortalt er synet på Letland meget ens gennem både danske og norske briller, både hvad angår Letlands politiske styre, økonomi, uddannelsessektor og kulturliv.

Der er dog en væsentlig forskel på Danmark og Norge, og her kan man som dansker godt blive lidt jaloux på vores norske broderfolk. Hvor den danske øststøtte til samarbejde med Letland hører hjemme i historiebøgerne og ikke længere findes, så bevilger den norske stat hvert år omkring 100 millioner kroner til samarbejde mellem Norge og Letland. Det hænger sammen med den tilknytning til EU's indre

marked, som Norge, Island og Liechtenstein har under navnet EØS, på engelsk EEA. Som en del af denne aftale giver landene store beløb til projekter i 16 lande i Østeuropa og på Balkan. Det sker gennem ordningerne Norway Grants (bilateral støtte fra Norge) og EEA Grants (fælles støtte, som også Island og Liechtenstein skyder penge i).

Steinar Hagen kunne fortælle om nogle af de mange projekter, der de senere år er gennemført med norsk støtte. Fælles seminarer for norske og lettiske embedsmænd, renovering af synagogen i byen Rezekne og en ekspedition på 34 dage langs de baltiske kyster for 700 unge. For at nævne bare tre eksempler.

Fremtidigt samarbejde

Der kom således et godt udbytte ud af min rejse til Oslo. Der er et potentiale for erfaringsudveksling mellem Foreningen Danmark-Letland og Kulturlaget Norge-Latvija, og vores norske søsterorganisation er også interesseret i et samarbejde med Danmark. Næste skridt kunne være en tilsvarende kontakt til Svensk-Lettiska Föreningen, så vi i fællesskab kan styrke de nordiske relationer med Letland.

Tekst og foto Peter Fjerring

Generalforsamling 2016

Årsberetning 2015-2016, aflagt ved generalforsamlingen 5. April 2016.

Velkommen til alle, der er kommet til vores generalforsamling, dejligt at se jer.

Jeg vil begynde med en tak til bestyrelsen for dens store indsats og engagement. Vi er forskellige og kan derved dække meget forskellige områder under vores formålsbeskrivelse.

En særlig tak skal lyde til Jytte Helio, der efter rigtig mange års bestyrelsesarbejde har besluttet at stoppe. Jytte, der er snart ikke det job i bestyrelsen, som du ikke har taget dig af i de mange år. Stille og uden at ret mange har lagt mær-

ke til det, har du løst opgaver lige fra at bage æblekager til medlemsmøder og servere ægte vendsysselsk grønlangkål til bestyrelsens julemøde over til at repræsentere Foreningen ved den lettiske Præsidents besøg i Danmark og være med på hans Tivolitur. Du har været kasserer, skrevet referater og de senere år frem for alt været en næstformand, der har kunnet påtage sig mange repræsentative opgaver, alt sammen med venlig og omhyggelig ordentlighed.

Og hvordan ser det så ud med foreningen og dens aktiviteter nu?

De aktuelle medlemstal er:

63 medlemskaber, heraf 12 husstande

Der mangler betaling fra:

2 pensionister

3 medlemmer

1 husstand

Og det betyder altså en nedgang i medlemstallet. Der er ikke nogen, der melder sig ud i arrigskab, men alder spiller en rolle og med pensionering følger også tit en indsnævring af interesseområder og kontingenter.

Vi prøver at finde nye medlemmer, at gøre opmærksom på foreningens eksistens og at tiltrække andre grupper. Vi håber, at de nuværende medlemmer også vil prøve at finde flere.

Færre medlemmer giver også færre kontingentpenge, så de aktiviteter, vi laver eller går ind i, skal helst være selvfinansierende. Til gengæld kan vi glæde os over, at foreningen er kendt mange steder, hvilket betyder, at vi bliver inviteret til mange arrangementer, arrangeret af andre, men inden for vore medlemmers interessefelter, og hvor vi som deltagere kan bidrage til, at den lettiske side/vinkel af emnet også bliver tilgodeset.

Vi er også medarrangører til en del events, sammen med Letlands ambassade og Lettisk-Dansk Forening her i Dan-

mark, og har stadig egne aktiviteter i Letland.

Listen over hvad vi har deltaget i og hvad vi har kunnet indbyde til er lang, meget af det har været omtalt i Bladet, men en del invitationer har vi på grund af kort frist kun kunnet udsende på mail til medlemmerne.

Arrangementer:

3. Juni Lettisk koncert i Diamanten (25 år siden genoprettelsen af Letlands selvstændighed + EU presidency)

14. juni Kransenedlæggelse ved monumentet – kl. 12 om dagen

14.-17. Juni Kirsten deltog i det lettiske NGO-Forum i Jurmala, der samtidig er deltagelse i EU Østersøstrategiens Annual Forum

26. Juni. Ambassadøren viste rundt i Jugendstiludstillingen i Europa Huset

14.-21. Juli Spejderlejr i Elksnu, der var 7 deltagere fra Danmark og ca. 25 lettiske børn, spejderlejren er uden deltagerbetaling for de lettiske deltagere. Det er vigtigt i et landområde med mange mindrebemidlede familier. Det kan lade sig gøre dels pga af tilskud fra forskellige personer og fonde i DK, og dels fordi den lokale Viesite kommune sponsorerer forplejningen. De danske deltagere betalte hver et mindre beløb.

18. august Det Danske Kulturinstitut i Riga fejrede 25 års jubilæum. Samtidig fejrede man, at Kulturinstitutet nu er flyttet ind i lokaler i det nybyggede Lettiske Nationalbibliotek. Anita Vizina deltog på foreningens vegne og fik hilst på mange af de kulturpersonligheder, der var med til at åbne kulturinstitutet i Riga i 1991.

3. september. Dansk-Estisk Selskab fejrede 25 års jubilæum på Christiansborg, Niels og Lis repræsenterede vores forening

10.oktober: Lettisk-Dansk Forenings 10 års jubilæum, fejredes i Vejle, Michael Schäfer repræsenterede vores forening.

20.oktober Møde for foreningens medlemmer på Letlands

ambassade

23. oktober KUKS gallafest på Kbh Rådhus (10 deltagere fra vores forening)

13. november Konferencen "Democracy, Freedom of speech and Freedom of Association" på Kbh Universitet, arrangeret af Foreningen NORDEN og Københavns universitet, vi havde fundet lettisk deltager til paneldiskussionen.

18. november "Baltisk storm - en ændret sikkerhedspolitisk situation i Østersøen?" seminar på Christiansborg, arr. Atlantsammenslutningen, vores forenings medlemmer var også inviteret.

18. nov Monumentet- koret var der og sang, og nogle af vores medlemmer var der.

22. November nationaldagsfest i KILDEN. Der var flere deltagere end nogensinde før, ca. 160 deltagere.

Væveudstillingen kom umiddelbart før og blev første gang vist på Nationaldagsfesten. Arta, som er en af vævekunst-

nerne bag tæpperne, og hendes bror kom til Danmark og hængte selv udstillingen op i Kilden sammen med Aase og Jesper. Letlands ambassade i København har været meget interesseret i denne udstilling og har stået for transporten mellem Danmark og Letland. Der er ud over udstillingerne skabt kontakt mellem vævestuer i hhv. Lejre og Frederiksberg og den lettiske vævestue i Jurmala.

23. nov Baltic Development Forums årlige Summit, i 2015 afholdt i Kbh. Peter, Lis og Niels repræsenterede vores forening.

27. nov. Konference på Christiansborg: "Ruslands rolle i verdenssamfundet: På vej mod gensidig tillid eller mistillid?", arrangeret af Dansk-Russisk Forening, flere af vore medlemmer deltog.

17.december Glöggaften på Letlands ambassade.

26. januar 2016 Medlemsmøde med Michael Schäfer, foredrag om lettisk klassisk musik i Aalholm menighedssal, arrangeret sammen med Valbysognenes Letlandskomite.

27.februar afholdt Københavns Lettiske Kor 5 års jubilæums koncert, hvor alle var inviteret.

15. marts Østersø-NGO-Netværkets årsmøde med foredrag og diskussion med Martin Lidegaard om udviklingen i Østersøområdet og civilsamfundets rolle.

I august 2015 udgav Peter Fjerring publikationen "Danmark og Letland - en ny tid, et nyt partnerskab", der blev skrevet på baggrund af en studierejse i foråret 2015 rundt til mange kontaktpersoner i Letland.

Samarbejdspartnere

Letlands Ambassade og ambassadør

DK ambassade i Riga

Det Danske Kulturinstitut

Københavns Kommune (nu ikke international dag, men international musikfestival)

Rite Højskole

Lettisk-Dansk Forening

KUKS

Østersø NGO Netværk

Baltic Development Forum

Foreningen NORDEN

Galleri Gl.Lejre

Det Danske Spejderkorps

Svensk-Lettisk Forening

Norge-Latvia foreningen

NordPlus: Vores nye ansøgning om projekt mellem organisationer fra Letland, Danmark, Finland, Litauen og Sverige om social og kulturel identitet.

Arbejdsopgaver

Som det fremgår af ovenstående lister, er det meget bredspektret, hvad vi tager os af. Vi kan se, at der jævnligt er besøg på vores hjemmeside, og det afføder også meget forskellige henvendelser med spørgsmål, hvoraf nogle kan besvares, og de øvrige bliver sendt videre.

Bladet giver brede orienteringer, og vi opfordrer alle til at komme med indlæg eller ideer.

Mailinglisten gør vi meget tit brug af, så hvis man endnu ikke er med på den, men har en mailadresse, så er det en god ide at sende besked til os.

Endnu engang tak til alle for godt samarbejde, med håb om, at det også fortsætter.

Kirsten Gjaldbæk, April 2016

Foreningen Danmark-Letland

Driftsregnskab 1/1-31/12-2015

		2014:
<u>Indtægter:</u>		
Kontingenter	18.000	16.950
Bidrag til foreningen	325	300
International Dag	-	1.000
Møder og arr.	1.679	2.348
Salg Danmarksmærker	420	
Indtægter Spejderlejr	11.589	8.840
Indtægter i alt	32.013	29.438
<u>Udgifter:</u>		
Kontorhold/gebyrer	654	1.151
Porto	5.383	5.170
Trykning af blad	6.523	7.247
Telefon	2.400	2.400
Gaver	-	-
Rite Højskole + Galleri Lejre+DK-Samfundet	375	175
Generalforsamlingen + øvrige møder	2.873	2.233
<u>Aktiviteter:</u>		
Køb af Danmarksmærker	500	
Udgifter Spejderlejr	12.096	8.333
Udgifter i alt	30.804	26.709
Årets resultat	1.209	2.729

Status pr. 31/12-2015

Aktiver:

Girokonto, Danske Bank konto 1551-0773654	36.116
Kassebeholdning	1.629

Aktiver i alt 37.745

Passiver:

Gæld:

Forudbetalt Sct. Georgs Gilderne (vandprojekt)	2.938
Kontingent	700
Henriks gave	2.000
Tilskud Spejderlejr 2016	1.000
Event komiteen - Note 2	7.608

Gæld i alt 14.246

Egenkapital:

Overført fra sidste år	22.290
Årets resultat	1.209
Egenkapital i alt	23.499

Passiver i alt 37.745

Noter til regnskabet 2015

1. Henriks gave

Saldo 1/1-2015	9.014
Tilskud Rollespil Rite Højskole	(2.098)
Spejderlejr 2015	(4.916)
Saldo 31/12-2015	2.000

Gave fra Henrik Ahnfeldt-Møllerup, som bestyrelsen for Foreningen Danmark-Letland administrerer og er til brug for NGOarbejde i Letland.

2. Event komiteen

Saldo 1/1-2015	5.547
Indgået i året	9.117
Afholdte udg. Nationaldagsfest	(7.056)
Ny beholdning 31/12-2015	7.608

Pengene tilhører Eventkomiteen, der består af repræsentanter fra Foreningen Danmark-Letland Dansk-Lettisk forening såvel som Letlands Ambassade og frivillige herboende letter, og som organiserer JANi og fejring af 18/11. Er i depot hos Foreningen Danmark-Letland.

3. Spejderlejr i Letland

Tilskud:

Sct. Georgs Gilderne, Roskilde	3.000	
Overført fra Henriks gave	4.916	
Indsamlet v/generalforsamlingen	173	
Deltagerbetaling, danske deltagere	3.500	
Indtægter i alt	11.589	
Flybilletter		6.867
Mærker		1.537
Materialer, reb og spande		1.545
Busudflugt for hele lejren		1.558
Tørklæder		589
Udgifter i alt		12.096
Underskud svarer til overskud i 2014		507

Foreningen har i 2015 modtaget en fane fra Danmarks-Samfundet til en værdi af ca. kr. 10.000

Søborg, den 4.13.2016

Kasserer: Aase Lundbye

Bilagene og bogføringen er stikprøvevis gennemgået og er sammen med beholdningerne fundet til stede og i orden

Søborg, den 4.13.2016

Revisor: Helle Hansen

Generalforsamling: Tilbageblik på et begivenhedsrigt år

Foråret er højsæson for generalforsamlinger. Sådan er det også i Foreningen Danmark-Letland, hvor Kulturhuset Kilden i Brøndby den 5. april dannede ramme om dette års generalforsamling. 25 medlemmer var mødt op for at få seneste nyt om dansk-lettisk samarbejde og ikke mindst et tilbageblik på et begivenhedsrigt år i foreningen.

Kirsten Gjaldbæk, foreningens formand, kunne i sin årsberetning fortælle om den række af arrangementer i det forgangne år, hvor Foreningen Danmark-Letland havde medvirket. Der er dels tale om et par egne medlemsmøder, dels forskellige konferencer og aktiviteter, som andre afholder, og hvor deltagelse af Foreningen Danmark-Letland er med til at profilere vores forening og give os mulighed for ny viden og inspiration.

Kirsten Gjaldbæk fremhævede derudover udgivelsen af foreningens medlemsblad og den brede kontaktflade til andre organisationer og institutioner med interesse for Letland – fra ambassader og uddannelsesinstitutioner til kulturelle foreninger og internationalt orienterede NGO'er.

Generalforsamlingen genvalgte foreningens formand og bestyrelse. En af foreningens styrker er det gode samarbejde i bestyrelsen, der har en alsidig sammensætning med bestyrelsesmedlemmer, der bidrager med alt fra internationale netværk over kontakter i uddannelsesmiljøet til kulturelt samarbejde.

Efter en pause med et meget konkret dansk-lettisk indslag – dansk smørrebrød og lettisk øl – var der fire korte oplæg om aktuelle aktiviteter.

Peter Fjerring præsenterede sin publikation ”Danmark og Letland – en ny tid, et nyt partnerskab”, der blev udgivet i september 2015. Anda Dyrlund-Parbst løftede sløret for sin nye butik (gårdbutik og onlinebutik), der skal handle med lettisk brugskunst og design. Så var der medvirken af den lettiske væver Arta Levica, der via en tolk fortalte om sin udstillingsturné i Danmark med lettiske væverier. Og endelig gav Anita Vogelius en status for arbejdet i Lettisk-Dansk Forening, der består af letter bosat i Danmark med Anita som formand for afdelingen for det østlige Danmark.

Generalforsamlingen udtrykte en stor tak til Jytte Nørgaard Helio, der har besluttet at afslutte sit virke i bestyrelsen. Hun har været bestyrelsesmedlem siden 1993, varetaget et utal af opgaver og gennem årene ydet et værdifuldt bidrag til udviklingen af det dansk-lettiske samarbejde.

Peter Fjerring

Skal fremtidens kulinariske centrum findes i Letland?

Der er vist ikke mange, der forbinder Letland med mad i verdensklasse; men det kommer vi måske til! - i hvert fald hvis man skal tro udtalelser, der kommer fra førende lettiske kokke i Riga og som er bragt i en artikel i flyselskabet Norwegian's magasin, N, april 2016.

Martiņš Rītiņš har f.eks. i denne artikel udtalt, at selv om mange af hans landsmænd stadigvæk foretrækker fed mad, sådan som man har været vant til det igennem generationer, inspireret af det russiske køkken med grisekød, koteletter, grisetær, kartofler og kål, så har det nye nordiske køkken med restaurant Noma, København, i spidsen inspireret mange yngre kokke i Letland til at tænke nyt.

Martiņš Rītiņš' ord har vægt! Han er ikke en hvilken som helst person. Han er f.eks. indehaver af den førende restaurant i Riga, "Vincent's", Elizabetes iela 19, og anses af andre top-kokke i Letland for at være faderen til det nye lettiske køkken, CLC – som er en forkortelse for "Letlands moderne Køkken".

Sammen med andre nytænkende kokke opstillede han i 2006 et ti-punkt manifest for fremtidens lettiske køkken. Martiņš Rītiņš har åbent indrømmet, at punkterne i dette manifest er stærkt inspireret af restaurant Nomas tanker; men de lettiske kokke ville alligevel dreje det lidt i deres retning.

Chefkok Māris Jansons er et typisk eksempel på, at reglerne i dette manifest føres ud i livet. Māris Jansons driver Letlands næstmest ansete restaurant, Bibliotēka No 1, Riga, og han har stort fokus på ikke alene selve maden, men også på producenterne. For ham drejer det sig om at få så gode produkter som muligt, for uden gode produkter kan der ikke serveres god mad! Kokkene må efter Māris Jansons mening være med til at lære landmændene at dyrke sunde

grønsager og fremavle de bedste dyr. Han har f.eks. udtalt, at selv den mest ydmyge landmand kan komme til at spille en fremtrædende rolle for det lettiske køkken, hvis hans produkter er i top. "For nogle ganske få år siden ville alle have vrænget på næsen og sagt: "Arhhh! Rødbeder! Sikke noget! Det kan jeg da bare få derhjemme! Men nu ændrer flere og flere opfattelse, når det kendte smager på en ny måde. En almindelig rødbede kan opleves helt anderledes spændende, hvis den ryges og serveres som rødbede-ravioli fyldt med hjemmelavet cremet ost!"

På menukortet i Bibliotēka No 1 serveres f.eks. også den for enhver lette kendte marinerede sild på en ny og meget anderledes spændende måde, nemlig oven på en stor isterning, hvor der en anden sild frosset inden i!

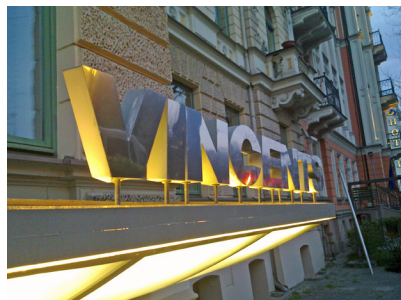
Reglerne for det nye lettiske køkken går ud på, at man skal anvende årstidens lokale produkter. Selv om dette f.eks. også er gældende indenfor det nye nordiske køkken og mange af grønsagerne går igen i begge køkkener, fordi klimaet ikke er så forskelligt, så kan man i Riga f.eks. få serveret spiselige fyrrekogler, mange forskellige svampe fra skovene og fisk fanget i kystområdet ud for Letland eller i de mange søer og åer i landet; og alt sammen tilberedt på ny og meget spændende måde!

Māris Jansons siger i artiklen i Norwegians magasin, at det lettiske køkken endnu ikke er på højde med restaurant Norma's æstetik, men han giver udtryk for, at han synes, at det

nye lettiske køkken er spændende og interessant nok, og når man elsker sit arbejde, sit land og sine ingredienser, så spirer det!

Arbejdet med udviklingen af det nye lettiske køkken bliver spændende at følge.

Ole Petersen

Det siger danskerne om Letland

Foreningen Danmark-Letland modtager løbende henvendelser fra borgere, foreninger og institutioner, der fortæller om deres oplevelser og opfattelser af Letland.

Her bringes elleve udsagn om Letland fra forskellige danskere. Udsagnene er nogle af de i alt 150 reaktioner, der kom på baggrund af publikationen ”Danmark og Letland – en ny tid, et nyt partnerskab”, der blev udgivet i september 2015.

Helle Sehested, Udviklingskonsulent i VandCenter Syd, Odense:

Jeg havde i begyndelsen af 1990'erne kontakt til Letland og besøgte også landet. Det kunne bestemt være interessant at vende tilbage og se, hvordan landet har udviklet sig.

Morten Karlsbjerg, Erhvervsdirektør i Billund Kommune:

Jeg var selv i Letland i 1994 – men der er nok sket lidt siden...

Henning Jensen, Tidligere borgmester i Næstved Kommune:

Jeg har også været meget imponeret over Letlands hurtige og succesfulde omstilling fra en centralistisk og kommunistisk sovjetstat til et frit og velfungerende demokratisk, selvstændigt land.

Bertel Haarder, Kultur- og kirkeminister, MF:

Det er uhyre vigtigt, at vi hele tiden har de baltiske lande med i vore tanker, når vi tænker nordisk og europæisk.

Svend Tychsen, Kredsformand for Foreningen Norden på Fyn:

Jeg er enig i behovet for at fastholde/forny kontaktmønstret til Baltikum - også i et fællesnordisk perspektiv.

Gregers Steendal, Aktiv i flere foreninger i Sorø, bl.a. Sorø Bevaringsforening:

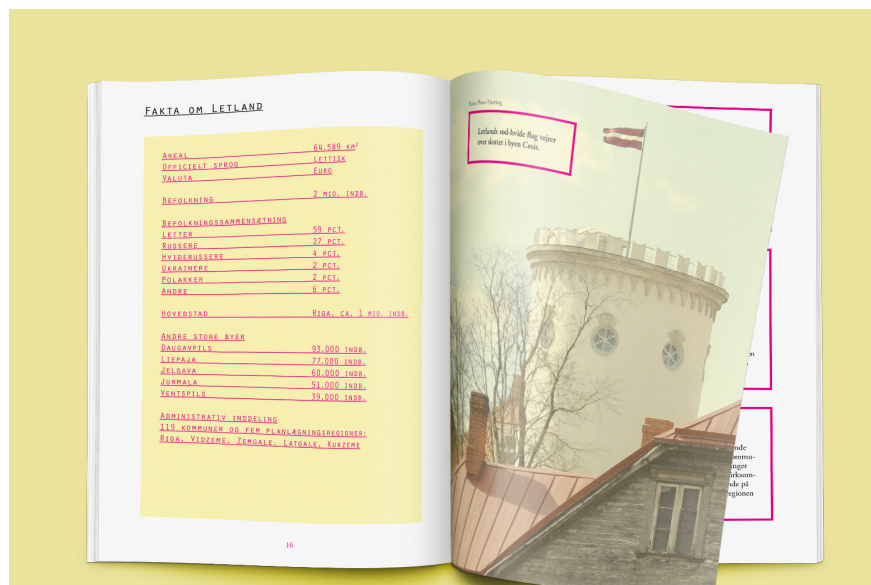
Baltikum er et meget spændende og vigtigt område, men det forekommer mig, at det desværre får mindre og mindre opmærksomhed fra dansk side.

Kristín Ólafsdóttir, Tidligere ansat i Nordisk Råd, i dag selvstændig konsulent:

Jeg syntes altid, at samarbejdet med de tre baltiske lande var en af mine mest spændende opgaver, da jeg var i Nordisk Råd.

Mette Lorentzen, International projektleder i Viborg Kommune:

For Viborg Kommunes vedkommende gennemførte vi jo syv projekter (mener jeg, det var) i netop Letland i årene op til og efter deres medlemskab af EU. Fokus i disse projekter var at få vandselskaberne i syv lettiske kommuner optimeret, så de levede op til EU's krav inden for vand og spildevand.

Publikationen "Danmark og Letland – en ny tid, et nyt partnerskab" har givet anledning til en livlig debat om oplevelser og opfattelser af Letland.

Peter Hofmann Holsøe, International koordinator i Solrød Kommune:

Vi har i Solrød et par forskellige kontakter i Letland allerede. Senest lykkedes det i begyndelsen af juni 2015 at få en ansøgning af sted til Horizon2020 (EU's forskningsprogram). Her skaffede RUC os kontakter ved et energiforskningsinstitut i Riga, som igen skaffede endnu en projektpartner, et fjernvarmeværk i Liepaja.

Karsten Strørup, Tidligere ansat i Europa-Kommissionen og Københavns Kommune, i dag selvstændig konsulent:

Jeg har også i sin tid haft en del at gøre med Letland, først som supervisor på EU-projekter i Europa-Kommissionen og siden i et samarbejde mellem København og Letland, hvor jeg var ovre med skoleledere, ungdomsskoleledere og KFO-ledere (Københavns Forældreorganisation). Desværre forsvandt kontakten, da direktionen og borgmesteren skiftede, og jeg begyndte for mig selv. Der er jo sket en kæmpe genopbygning, siden jeg var i Letland første gang i 1992.

Lars Dyreborg-Gunslev, Tidligere udviklingschef i Høje-Taastrup Kommune, i dag bosat i New York:

Jeg har aldrig selv været i Letland, men har altid gerne ville derover, så måske en dag det lykkes, når vi engang er vendt hjem til Danmark.

Tekst og foto Peter Fjerring

Historisk samarbejde med Letland

Lejre Kommune har – som det vil være de fleste af læserne bekendt – 3 venskabsbyer i Letland, Kandava, Mersrags og Talsi. Venskabssamarbejdet har eksisteret i ca. 20 år, og der har været gennemført en lang række aktiviteter indenfor dette samarbejde: Udvekslingsbesøg inden for skoleområdet, sportsaktiviteter, gensidige besøg af kunstnere, dansere og sangere, unge letter har været på studieophold i Danmark, og der har været aktiviteter inden for håndarbejdsområdet. For blot at nævne nogle af tingene. Der er i en vis udstrækning ydet økonomisk støtte til disse aktiviteter fra forskellig side.

Selv er jeg først kommet ind i dette arbejde gennem de senere år. I april 2012 havde vi privat to lettiske kunstnere boende i forbindelse med et projekt med deltagelse af kunstnere fra Estland, Letland og Danmark. Projektet sluttede med en udstilling i Hvalsø Kulturhus.

Jeg var selv interesseret i at komme til at deltage i dette venskabssamarbejde, men for mig at se var det ligesom primært båret af bestemte professionsgrupper og mennesker med særlige fritidsinteresser. Og jeg kunne ikke rigtigt henvise mig til nogle af de grupper.

Men jeg syntes, det ville være rigtig godt, hvis man kunne skabe et netværk af personer der havde et ønske om nærmere kendskab til hinandens lande og med et fælles alment interesseområde. Nu er det sådan, at vi her i Lejre har hele 5 historiske foreninger, en for hver af de tre gamle kommuner, en museumsforening og ”Tadre Mølles Venner”. Disse 5 foreninger udgiver sammen et blad ”Lethrica” (det betyder ”Noget om Lejre”), der udkommer to gange om året. Bladet bringer mange lokalhistoriske artikler, skrevet både af professionelle og almindelige interesserede mennesker. Der er altid stor interesse for foreningernes arrangementer, og på den måde kommer man også til at lære hinanden at kende. Spørgsmålet var så, om der i venskabsbyerne i Letland var

tilsvarende interessegrupper, som kunne være interesseret i et samarbejde med venskabsbyerne i Danmark/Lejre. Jeg talte med forskellige mennesker i foreningerne her i Lejre om det, og jeg fik en udmærket samarbejdspartner i Hans Jørgen Lych Larsen, der er historiker og medlem af bestyrelsen i en af foreningerne.

I sommeren 2013 opholdt jeg mig en uges tid i Talsi, og her mødtes jeg med to medarbejdere ved museet, som jeg tidligere havde fået kontakt med. Det resulterede i en artikel i Lethrica i oktober: "På sporet af vikingerne i Kurland". Den fik jeg meget positiv respons på, og den blev naturligvis også oversat til engelsk og sendt til Talsi. I vinteren 2014 forberedte vi så Lejredagene i Talsi, som jeg har skrevet om i foreningens blad, september 2014. I forbindelse med forberedelserne foreslog Hans Jørgen, at man lavede et historisk symposium med lettiske og danske oplægsholdere. Det måtte imidlertid opgives i forbindelse med lejredagene, men vi arbejdede videre med tanken. Mens jeg var i Talsi fik jeg kontakt til en historielærer ved gymnasiet, Antra Grube. Antra er også lokalhistorisk interesseret, og hun skriver lokalhistoriske artikler. Med hende fik jeg efterfølgende et meget godt samarbejde. Hun var også interesseret i, om elever fra gymnasiet kunne komme på besøg i skoler i Lejre og deltage i noget af undervisningen. Det besøg blev gennemført med 16 elever fra gymnasiet og 8 fra skolen i Pastende i april 2015 på Osted Fri- og Efterskole. Det er omtalt i foreningens blad i juni, og der var også presseomtale af det i Talsi. I forbindelse med besøget mødte Antra Hans Jørgen og formanden for Lejre Historiske Forening, Karl Frandsen. Om sommeren fandt jeg på en hjemmeside, som Antra havde gjort mig opmærksom på: pelecalasitava.lv en artikel af Antra om gartnerfamilien Rohde gennem tre generationer i Talsi. Den blev, sammen med en artikel om Talsis historie, som jeg havde skrevet, bragt i Lethrica, oktober 2015, og i marts i år er den i Danmark-Letlands blad.

Men nu skulle det jo ikke kun dreje sig om Talsi. Lejre har

jo to andre venskabsbyer, Kandava og Mersrags. Jeg deltog i forårsfestlighederne i denne by i maj 2015, og gennem en kontakt derfra fik jeg forbindelse med en historiker ved museet i Kandava, Agris Dzenis. Han havde netop skrevet en artikel om, hvornår Kandava første gang blev nævnt i historien: 1230 eller 1231. Jeg fik af ham et link til Kandava Kommunes månedsskrift, "Kandavas Novada Vēstnesis", februar 2016, hvor artiklen var – på lettisk. Så jeg gik i gang med Google Translate og et par ordbøger. Teksten var ikke helt nem, og der var nogle passager, hvor jeg var i tvivl. Jeg fik dog hjælp af Anita Vogelius og af Agris. Resultatet ser I på næste side.

Jørgen Lauterbach

Danmarkssamfundet fejrer traditionen tro Valdemarsdag den 15. Juni kl. 19. 30 i Holmens kirke.

Som modtager af en fane fra Danmarkssamfundet sidste år vil vi, Foreningen Danmark-Letland, deltage med vores fane i Danmarkssamfundets arrangement i Holmens kirke på Valdemarsdag den 15. juni.

Arrangementet starter kl. 19.30 og alle er velkomne.

Hilsen

Bestyrelsen i Foreningen Danmark-Letland

PS. Måske har I allerede i løbet af det forgangne år set fanen ved vores egne arrangementer. Niels Bendix har fået lavet en dobbelt fanefod, så vi kan have Dannebrog stående sammen med den lettiske fane, som vi har haft i mange år, når vi er arrangører eller medarrangører af et arrangement. I Holmens kirke er det udelukkende danske faner, der er med, men der er mange af dem.

Hvornår nævnes Kandava første gang?

I forbindelse med årets festdage i Kandava er spørgsmålet rejst, om hvornår Kandava første gang er nævnt i et dokument: 1230 eller 1231? Man har hidtil troet, at det var i 1231, men historiske kilder viser tydeligt, at både Kandava, Vane og Matkule (Vane og Matkule er 2 landsbyer sydvest

for Kandava) er nævnt første gang allerede i 1230. I dokumentet fra 1231 er Kandava nævnt for anden gang. Baggrunden for de to dokumenter begyndte 12. – 13. juli 1210, da en kæmpe flåde af korsfarere angreb byen Riga, men angriberne, der ikke havde krigsmaskiner, kunne ikke indtage byens nybyggede mure. Den 20. august 1228 ødelagde kurere og zemgaliere cistercienserklosteret Daugagrivas (der ligger ved udmundingen af floden Daugava ved Riga) og dræbte munkene. Blot et par år senere blev det dog restaureret. Men næste sommer eller efterår hærgede sværdriddere sammen med korsfarere og udenlandske indbyggere fra Riga den nordøstlige del af Kurland.

Der opstod hungersnød blandt kurerne, men det er uklart, om det var som følge af invasionen eller af andre årsager. Ni områder omkring floden Abava, herunder Kandava, Matkules og Vane, fik hjælp fra de kristne før 1230. For at få den hjælp underskrev sværdridderordenen, byen Riga og Rigas bispedømme i december 1230 en aftale om, at kurerne i dette område skulle overgå til kristendommen. I aftalen er angivet en afgift samt en usædvanlig form for modydelse: Kurerne skulle have mel, der ikke kunne opbevares i lange perioder, men som kunne afhjælpe nøden. Aftalen garanterede de nydøbte kurere personlig frihed og deres ejendoms ukrænkelighed.

Kort tid efter ankom en udsending, Balduin af Alna, fra paven til Riga for at løse en stridighed, der var opstået på grund af genvalget af biskoppen. Før han havde fuldført sin oprindelige mission, havde han den 28. december 1230 underskrevet en aftale med kong Lameiki, der repræsenterede kurerne i byområderne og landsbyerne i den nederste del af Venta bækkenet (Venta er en flod, der har sit udspring i Litauen, og som løber hele vejen op igennem den vestlige del af Letland til sit udløb i Østersøen).

At der anvendes titlen „konge“, som kun anvendes om kristne konger, viser, at Lameiki sandsynligvis er den første, der

er blevet døbt, og at han har taget initiativ til at indgå en aftale om lydighed for de nylig døbte over for Paven i Rom. Denne aftale betragtes som den formelle internationale anerkendelse af det begyndende lettiske område. I Venta bækkenet anså kurerne sig tidligere for at være uafhængige af det kristne Vestens overhoved – Pave Gregor IX, der forsøgte ikke blot at være det katolske åndelige overhoved, men også den politiske magthaver.

Gregor IX forsøgte at gennemføre sin forgænger, Honorius III's ønske om at oprette et livonsk territorium, der skulle stå under paven. 3. januar 1225 meddelte, pave Honorius III, at han tager alle nydøbte preussere og livlændere under sin beskyttelse forudsat, at de er lydige og kun overfor den katolske kirke – nemlig paven.

Den 17. januar 1231 blev der underskrevet en lignende aftale mellem den pavelige udsending og kurerne omkring Venta, som Abava kurerne kort tid forinden havde indgået. Ni byer tilsluttede sig denne aftale bl.a. Talsi. 11. februar 1232 bekræftede Pave Gregor IX de to kontrakter, og i det væsentlige er deres retsvirkning ikke gået tabt den dag i dag.

Mens Balduin af Alna opnåede bekræftelse i Rom på den aftale, han havde indgået, begyndte sværdridderne at bekæmpe kurerne, stjal dokumentet og tvang kurerne på Gotland til at komme tilbage. I 1233 udbrød der væbnet konflikt mellem tilhængere af Balduin og sværdridderne i Estland og Vidzeme (den nordlige del af Letland). Af frygt for at Balduins politik kunne føre til krig mellem korsfarerne, ophævede paven hans legitimitet, men den indgåede aftale forblev i kraft.

Agris Dzenis, historiker, Kandava Novads museum.

Dokumentets tekst:

Kurerne i området omkring Abava, Riga bispedømmes domkapitel, byen Riga og sværdridderordenen indgår før december 1230 en aftale.

Den hellige Mariakirkes kapitel i Riga, Kristi brødres hære, Rigas rådgivere og andre borgere, alle i Kristus troende, der vil modtage dette dokument, og som i sandhed ønsker et godt helbred.

Lad det blive kendt af alle – at de kurere, der nu og i fremtiden bor på de steder, hvis navne er som følger: Rend, Valgale, Pidvāle, Matkule, Vane, Pure, Ugeše, Kandava, Ansene, indgår følgende aftale, efter at de har erklæret sig rede til lydighed over for de kristne:

1. Vi betaler dem og deres arvinger årligt for pløjning (omregnet i nutidsenheder, ca.) 8 kg. fintmalet mel og for harvning det halve.
2. Hvis nogen pløjer og harver med en hest i seletøj, får de (ca.) 40 kg fintmalet mel.
3. Desuden vil præsterne fra Riga blive inviteret så hurtigt som muligt, og de vil beskytte kurerne mod fare og knaphed. Anerkendelse af dem og accept af dåb og kristendom vil medføre, at deres (kurerne) ejendom ikke vil blive skadet, såfremt den retmæssigt tilhører dem.
4. Derudover vil de kurere, der sammen med os går til kamp mod Kristi fjender, ikke lide skade, og vi vil ikke bryde aftalen, men vi kristne fastslår, at de skal anerkendes og beskyttes. Og dermed giver vi dem lang levetid og bekræfter dette med segl og tilstedeværelsen af vidner, hvis navne er som følger:

Mauritius, Prior, Sankt Maria Kirke i Riga, Henderiks, kelmester, Henrihs, byens kasserer;
Førerne for Sværdridderne hære, Rudolf Kassel, Herfrīds Vridiks, Markvards af Tiringijas og denne hærs brødre.
Herudover er oplyst navne på rådgivere, pilgrimme og borgere i Lübeck ”og andre, rigtig mange”.

Udfærdiget i Riga i det Herrens år 1230.

Original publikation: Liv-, Ehst- und Curlaendisches Urkundenbuch. Hg. von F. G. von Bunge. 1.Bd. - Reval, 1853, S. 137-138.

A. Dzenis

Utilfredshed med nutiden i de baltiske lande

I de baltiske lande er der en udbredt utilfredshed med tingenes tilstand. Mange synes det var bedre i den kommunistiske sovjetperiode, også blandt etniske estere, letter og litauere.

Det viser en opinionsundersøgelse, som er offentliggjort i Baltic Worlds (In-House Edition) marts 2016. Respondenterne er blevet bedt om at vurdere, hvornår landet var bedst stillet: tiden mellem de to verdenskrige, sovjettiden, 1991 til 2004 eller nutiden.

Hvornår gik det dette land bedst?

Periode	Estland		Letland		Litauen	
	Flertal	Mindretal	Flertal	Mindretal	Flertal	mindretal
Mellemkrigstid	20	2	31	14	7	3
Sovjettiden	11	56	27	66	35	59
1991-2004	31	20	22	13	25	18
Nutiden	38	21	19	7	33	20
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Det mest almindelige svar er fremhævet i hver søjle

Kun i Estland er der en relativ stor gruppe blandt etniske estere, som synes nutiden er bedre end fortiden, men dog ikke mere end 38 pct. 31 pct. synes landet var bedre stillet i perioden 1991 – 2004. 20 pct. stemmer for mellemkrigstiden, og 11 pct. synes sovjettiden var den bedste.

I Letland er det blot 19 pct. af de etniske letter, som vurderer nutiden som den bedste periode i nyere tid. Hele 27 pct. synes landet var bedre stillet i sovjettiden. 31 pct. synes mellemkrigstiden var den bedste periode for landet.

Også i Litauen er der flere, som synes at sovjetperioden var bedre end nutiden, nemlig 35 pct. mod 33 pct. 25 pct. vurderer 1991 – 2004 som den bedste periode.

Svarene fra de russisktalende mindretal er opgjort for sig, og de viser et markant flertal for sovjetperioden som den bedste tid: 56 pct. i Estland, 66 pct. i Letland og 59 pct. i Litauen. Kun 7 pct. af de russisktalende i Letland synes bedst om nutiden, 21 pct. i Estland og 20 pct. i Litauen.

Ole Meldgaard

Foreningen Danmark-Letlands mailingliste

Som de, der allerede er på mailinglisten nok har bemærket, får foreningen ret mange henvendelser og indbydelser, der kommer med så kort varsel, at vi ikke kan nå at få dem ud i bladets program.

Vi vil fortsat meget gerne udsende disse mails som en del af det, man får ud af at være medlem af foreningen.

Vi mangler mailadresse på en del medlemmer, måske ønsker de ikke henvendelserne? Måske har de ingen mailadresse? Enkelte af medlemmerne har løst problemet med den manglende adresse ved at få mailadressen på en bekendt eller en slægtning til at stå på listen og på den måde få alle oplysninger.

Fremover er det Anda Parbst, der står for listen og for udsendelserne. Derfor opfordrer vi meget til, at de, der endnu ikke er på listen, men som gerne vil med, henvender sig til hende på adressen:

foreningen.danmark.letland@gmail.com

Brug venligst den samme adresse til at meddele ændringer i de mailadresser, vi allerede bruger.

Kirsten Gjaldbæk

Nordisk støtte til uafhængige medier i Baltikum i 2016

I 2015 tog Nordisk Ministerråd initiativ til et støtteprogram med fokus på russisksprogede medieindsatser i de baltiske lande. Programmet blev en succes, og på sit møde den 12. april besluttede Nordisk Samarbejdskomité at bevilge 2,2 millioner danske kroner til, at programmet kan fortsætte i 2016.

Nordisk Ministerråds mediestøtteindsatser har til formål at styrke og fremme fremvæksten af uafhængige russisk-sprogede medier for at støtte demokratiudviklingen og den sociale inklusion i de baltiske lande. I dag er størstedelen af den russisksprogede befolkning i Estland, Letland og Litauen fuldstændig afhængig af nyheder og opdateringer fra de statsstyrede tv-selskaber i Rusland.

Ministerrådets kontorer i de baltiske lande administrerer støtteprogrammerne.

I Estland vil den russisksprogede public service-kanal ETV+ også få støtte i 2016. I Letland fokuseres støtteindsatserne på kompetencegivende kursusvirksomhed for journalister, mens det litauiske program hovedsageligt beskæftiger sig med en bedre evne til at navigere i det nye russiske medielandskab. Mediedannelse.

– De målsætninger, som vi har opstillet for støtten, går målrettet til et behov i modtagerlandene, og de gode resultater viser, hvor velfungerende vores samarbejde med de baltiske lande er, siger stabschef Kenneth Broman fra Nordisk Ministerråds sekretariat.

Samtlige støtteindsatser udføres i samarbejde med lokale partnere og medfinansieres af andre end ministerrådet.

<http://www.norden.org/da/aktuelt/billeder/tema/andet/mediabevakning/view>
(Fotograf Magnus Fröderberg)

<http://www.norden.org/da/personer/kenneth-broman> (Kenneth Broman)

<http://www.norden.org/da/personer/mary-gestrin> (Mary Gestrin),

Kirsten Gjaldbæk

Letland mellem øst og vest.

I 2016 har Nordisk Ministerråd taget del i støtteprogrammer med fokus på russisksprogede medieindsatser i de baltiske lande. Bl.a. for at uafhængige journalister bedre kan navigere i de russiske medier og fremkomme med andre synspunkter end de russiske.

Beskyldninger mod et "umoralsk Norden" er kun en lille del af mediebilledet. Diplomater fra Danmark, Norge og Sverige, som Berlingske har talt med, understreger alle, at de nordiske lande fortsat har et positivt image i Baltikum. "Det mærker man virkelig og det skal vi være meget taknemmelige for. Men hvis du ser på samfundet, så er der dog nogle voldsomme strømninger i forhold til de nordiske værdier" siger lederen af Det danske kulturinstitut i Letland, Simon Drewsen Holmberg.

Engang havde Norden et næsten pletfri image. Men nu angriber konservative grupper i Baltikum Norden for at være moralsk fordærvet.

Hvorfor nu det?

For mange mennesker er den påståede umoralske nordiske levevis uacceptabel. Parlamentet i Letland har vedtaget en "kyskhedslov" om moralsk opdragelse i landets skoler.

Lederen af den lettiske organisation "Familieplanlægning og seksuel sundhed", Iveta Kelle, hører lidt af hvert ved forældremøder. "F.eks. at seksuelle perversioner er så udbredt i Danmark, at det nu er lovligt at gifte sig med en hest. Eller at børn i vestlige lande lærer at onanere fra de er fire år gamle."

Jeg har mødt veluddannede forældre, der har læst disse informationer og de tror på dem. Jeg spørger dem: "Tror I virkeligt, at det er sandt?" Ja, det tror de, for de har læst det på nettet, siger Iveta Kelle

En af lovens skarpeste kritikere er Letlands udenrigsmini-

ster, Edgars Rinkevics. Han siger, ved at indføre denne lov går man Ruslands ærinde og skaber en kile mellem landene på hver sin side af Østersøen.

I Rusland har de et forbud mod såkaldt propaganda for homoseksualitet blandt mindreårige. Derfor presser konservative letter da også på for at få vedtaget en lignende "anti-homolov".

For nordiske diplomater er det en balancegang, om man skal reagere på alle disse fejlagtige oplysninger. En historie om at Norge stjæler børn fra litauiske mødre, for at øge befolkningstallet og modvirke verdensrekorden i indavl bevirkede, at den norske ambassadør i Litauen måtte leje et lokalt PR bureau for at prøve at standse dette rygte.

Ruslands støtte består ikke kun i penge, men først og fremmest af synlighed i de russiske medier.

De læses jo af rigtig mange baltre hver dag fordi der mangler et kvalificeret russisksproget lettisk medie.

Hvad vil Nordisk Ministerråds støtte betyde for forsvaret af nordiske værdier, når nordiske diplomater siger at modsvar er en balancegang?

Kun de groveste påstande skal ikke stå uimodsagt, men meget andet ignoreres, siger den svenske ambassadør.

For meget omtale kunne opfattes som om, der er noget om snakken.

Ovennævnte eksempler stammer i stor udstrækning fra Berlingske der har skrevet om emnet, og de har deres oplysninger fra et lettisk center for undersøgende journalistik, REBALTICA, som havde foretaget interviews og samlet materiale.

<http://www.rebaltica.lv/en>

Henrik Møllerup

Moderne design og kunsthåndværk fra Letland

Ved foreningens generalforsamling i april fortalte vores bestyrelsesmedlem Anda Parbst om moderne lettiske kunsthåndværk og viste eksempler på det.

Torsdag den 5. Maj var dagen så kommet, hvor hun åbnede sin butik med masser af disse flotte ting: håndvævede duge, tørklæder, håndklæder osv. Smukke pigekjoler, både til brug som dåbskjoler og også til de små prinsessepiger. Og keramikvaser og fade, glas til lys og til drikke, til blomster og til snacks! Smykker, lavet i porcelæn eller i træ. Til de mindre børn forskelligt trælegetøj, som jeg ud fra min erfaring som bedstemor absolut kan anbefale, dejligt at det nu også er kommet til Danmark.

Det var en virkelig festlig eftermiddag, man bliver simpelthen så glad af at stå mellem så mange flotte ting, og selvfølgelig

var der på ægte lettisk vis pyntet med masser af levende blomster, og der var Riga-champagne i glassene.

Kirsten Gjaldbæk

Nature by Hand

*Horserød Byvej 3,
Helsingør*

Butikkens åbningstider er

*torsdag - fredag
kl. 12.00 - 18.00,
lørdag
kl. 10.00 - 14.00.*

*Udenfor åbningstid efter
aftale,
ring 20 16 09 63.*

www.Naturebyhand.dk

Foto: Anda Dyrland-Parbst

Rite Nyt

Rite Højskoles generalforsamling afvikledes 7. maj med deltagelse af ca. 30 personer, heraf 7 danskere. Der blev berettet om årets gang og kurserne i sommerperioden. Beretningen blev aflagt i form af kommentarer til billeder fra aktiviteterne.

I stedet for Aase Lundbye valgtes Winnie Østergård til bestyrelsen fra dansk side. Også fra lettisk side var der et nyvalg. To danske journalistelever havde fundet vej til generalforsamlingen, de var i Letland fordi de som afslutningsopgave skulle interviewe bedsteforældre, der passede børnebørn mens forældrene var i udlandet for at arbejde. Vi havde fundet tre tilfælde, men det viste sig, at problematikken er ved at være overstået, idet forældrene efter at have fundet sig til rette i det nye land har taget børnene med sig. Tilbage alene er savnet af kontakten til den yngre generation og angsten for ikke at kunne kommunikere med børnebørnene, da de lærer det nye sprog. Generalforsamlingen sluttede med musikalsk underholdning og derefter spisning.

Niels Bendix

Lettisk folkevandring og de ansvarsfulde bedstemødre

Mange lettiske bedstemødre bliver forældre for deres børnebørn, når mor og far forlader landet for at finde arbejde i udlandet.

Næsten 700.000 letter har forladt landet siden Sovjetunionens opløsning. Det svarer til en fjerdedel af landets befolkning på bare 25 år. Adskillige andre af de tidligere sovjetstater har også oplevet en markant udvandring i samme periode, men ingen med samme høje andel af befolkningen som Letland. Det lille baltiske land er således europasmestre i emigration.

Denne kolossale folkevandring er baggrunden for, at jeg besøgte Letland i maj måned sammen med en medstuderende fra Journalisthøjskolen i Aarhus. I vores afslutningsprojekt sætter vi fokus på emigrationens konsekvenser for familielivet i Letland og Litauen. Det er nemlig sådan, at flere forældre vælger at lade deres børn blive i hjemlandet, når de rejser til Skandinavien eller et andet vesteuropæisk land for at arbejde. I forældrenes sted tager bedstemødrene ofte over, og det var denne praksis, vi kom til Rite for at belyse. Støtteforeningen havde sat os i forbindelse med flere af disse bedstemødre, der har oplevet at skulle opdrage deres børnebørn.

Levn fra sovjettiden

Når vi besøgte bedstemødrene i deres hjem, viste det meget tydeligt, at de har et noget anderledes forhold til familie, end vi har i Danmark. Et tættere forhold vil letter sikkert sige. Tag nu for eksempel den 77-årige Janina Bičole. Hun bor i et lille stenhus på en markvej, klods op ad sin datters hus.

De har endda en stor fælles køkkenhave med blandt andet kartofler, radiser og bistader, som de passer sammen. For hende var det nærmest naturligt, at hendes oldebarn, der dengang var tre år, skulle bo hos dem i Letland, da moren (Janinas barnebarn) rejste til Holland for at arbejde for fem år siden. Dengang Janina var en ung mor med arbejde i en børnehave mange timer om ugen, blev meget af datterens opdragelse også overladt til Janinas mor. Det er næsten gået i arv.

Janina fortalte os endda, at hun havde en tættere relation til oldebarnet end sin egen datter. Ganske enkelt fordi hun havde mere overskud og tid til at være sammen med hende, end da hendes egen datter var lille.

Janina Bičole

77 år

Rite, Letland

Passede sit oldebarn i fire år, da moren rejste til Holland for at arbejde. Sidste år flyttede pigen hen til sin far, fordi den lokale skole i Rite ikke havde nok børn til at holde undervisningen kørende. To af hendes fire børnebørn arbejder i udlandet. Hun bor selv som nabo til sit eneste barn.

Ifølge Irena Juozeliūnienė, en litauisk sociolog fra Vilnius Universitet, har forklaringen på bedstemødrenes rolle rod i sovjettiden. Fra magtovertagelsen i 1940'erne og frem til

selvstændigheden i 1990 opbyggede befolkningen en mistillid til staten, der stadig eksisterer i dag. I fraværet af en pålidelig stat sætter de i stedet deres lid til familien, når der opstår udfordringer i livet.

Letland er trygt

Omstændighederne bag bedsteforældrenes rolle som opdragere for deres børnebørn, er næsten altid økonomiske. Vi talte i alt med tre bedstemødre i Rite. De fortalte alle, at børnene var udvandret, fordi de ikke kunne finde arbejde i hjemlandet eller havde brug for en højere indkomst.

Inita Trakina med barnebarnet Kristela, 46 år, Rite, Letland

Passer sit niårige barnebarn på grund af datterens emigration til England. Det har hun gjort siden 2011. Inita tog selv initiativ til at overtage pasningen af barnebarnet, fordi hun ikke følte, at England var et sikkert sted at opdrage en lille pige.

Fælles for historierne var desuden, at deres børn alle var enlige mødre på det tidspunkt, hvor de forlod Letland. Det har professor fra Riga Universitet, Inta Mierina, bekræftet for os som en generel tendens i landet. De enlige mødre kommer ofte fra den fattigste del af befolkningen og har ikke ressourcer eller overskud til at tage sig af et barn, samtidig med de skal arbejde og lære et nyt sprog i et fremmed land. Derfor vælger mange at lade mormor opdrage i en periode.

Spørger man bedstemødrene, viser de forståelse for, at børnene vælger at forlade landet for at skabe sig en bedre tilværelse. Ifølge dem har børnene det dog bedst i Letland. 46-årige Inita Trakina bad selv sin datter om at lade det dengang fireårige barnebarn blive hjemme, da moren rejste til England. Hun følte ikke, at det nye land var sikkert for hendes barnebarn at vokse op i. ”I Letland ved man i det mindste, at børnene er sikre og trygge hos bedsteforældrene.”

Lubora Aleinikova
65 år, Rite, Letland

Passede sit barnebarn i et år, da barnet var spæd. Det er nu seks år siden. To af hendes børn bor og arbejder i England. De to andre bor i Letland tæt på Lubora i Rite. De har bedt hende flytte ind hos dem, men hun foretrækker at bo for sig selv.

Flere vil forlade Letland i fremtiden

Den kolossale folkevandring fra Letland fik i 2013 landets tidligere præsident Andris Berzins til at råbe vagt i gevær og advare mod, at hvis ikke emigrationen stoppedes, ville det true Letlands eksistens i fremtiden. Siden er gået tre år, og selvom udvandringen er stilnet en smule af, forlader mange stadig Letland hvert eneste år. Derfor ser det også ud til, at de lettiske børn får brug for deres bedstemødre i fremtiden.

*Tekst: Morten Munk Andersen,
Billeder: Anders Holmgaard Johansen*

Jani fest

**Vi har modtaget en invitation til Janifest i Pederstrup i Ballerup fra Lettisk-Dansk forening:
lørdag den 18. juni fra kl. 13.30-20.00**

Par gadskärtu Jānīts nāca savus bērņus apraudzīti.....

Un mēs arī gribam viens otru apraudzīt, gaidot Ligo dienu, vai ne?

Tāpēc Latviešu-dāņu biedrība Zēlandē aicina Tevi pievienoties Jāņu ieligošanas piknikam **2016. gada 18. jūnijā, no plkst. 13.30 līdz 20.00** idilliskajā Pederstrupas ciematnā pie Ballerupas.

No plkst. 13:30 - 15:30 uz savu roku iespējams apskatīt muzeju, kas sastāv no vairākām sētām ar dažādām ekspozīcijām, ar skaistu dārzu, dīķi, socioekonomisko lauksaimniecības uzņēmumu Grantoftegaard, kur mazie pasākuma dalībnieki varēs pabarot trušus un aitas. Sīkāka info par muzeju šeit: <http://www.ballerupmuseum.dk/besog-museet.html> Muzeja apskate ir par velti.

No plkst. 15:30 pulcēsimies ugunsкура vietā, ko biedrība ir aizrunājusi šim pasākumam. Ugunsкура vieta atrodas uz Ziemeļiem no sētas Ryttergården, netālu no Pederstrupvej un Telegrafvej krustojuma. <http://udinaturen.dk/facilitet/B%C3%A5lhuset-i-Pederstrup/16821>. Kā redzams fotogrāfijā, tad ugunsкура vieta ir zem jumta, tāpēc arī lietussajūgumā varēsim draudzīgi tur patverties. Biedrība parūpēsies par malku. Muzeja apmeklētājiem ir pieejams arī grīls, tāpēc var ņemt līdzi desinās... Biedrība sagādās alu un limonādi, ko varēs iegādāties par simbolisku cenu.

Festen bliver i år arrangeret som en form for picnic, hvor alle deltagere hver især medbringer det, som de har tænkt sig at fortære. Man bør regne med, at meget vil foregå på lettisk, men det er vel egentlig slet ikke så tosset, når det nu er en lettisk Jani-fest, der inviteres til. Tilmelding til kristine@ksprog.dk.

Kirsten Gjaldbæk

Kort nyt fra Latvian Institute

Vedrørende den 16. marts

Dagen har været kontroversiel, da nogen på denne dag mindes en lettisk militær enhed som kæmpede med nazisterne mod Sovjetunionen. Nogen ser det som en nazistisk enhed lige som alle de andre nazistiske enheder, medens andre betragter den som en militær enhed der blot kæmpede mod Sovjetunionen og ikke var ansvarlig for nogen af de nazistiske krigsforbrydelser.

Efter genetableringen af uafhængigheden i 1991 har Letland hædret sine faldne soldater den 11. november (Lacplesa diena), den dag, letterne mindes deres helte. 16. Marts er ikke en officiel statslig mindedag. Topembedsmænd og medlemmer af regeringen deltager ikke i arrangementerne 16. marts ved Frihedsmonumentet.

Som et demokratisk land, respekterer og garanterer Letland imidlertid ytringsfrihed og forsamlingsfrihed.

Historien er ikke kun fortalt i sort og hvid. Det er afgørende, at der skelnes mellem dem, der begik forbrydelser og soldater, der faldt i kamp. Snarere end at grave grøfter dybere og provokere, må vi i Letland søge i fællesskab at udforske den tragiske lære af historien, for at søge fælles holdninger og undgå at begivenhederne bliver politiseret.

”BBC World Spørgsmål” Fokus på Europa og Letland

The National Library of Latvia var vært ved ”BBC Verdens Spørgsmål: Europa og Letland” diskussionen, arrangeret af

BBC World Service den 9. marts 2016. Det var en del af en række debatter i hele Europa, som kæmper med de store spørgsmål migration, økonomi og sikkerhed.

I Riga udgaven af "BBC verdens spørgsmål", inviterede Jonathan Dimbleby medlemmer af offentligheden i Riga, til at stille spørgsmål om, hvordan de ser fremtidens Europa til et panel af politikere og tænkere, herunder borgmesteren i Riga Nils Ušakovs; formanden for Saeimas udenrigsudvalg Ojārs Ēriks Kalniņš; formanden for "Rail Baltica" Baiba Rubesa og sikkerhedsstrateg fra Sverige, som har specialiseret sig i NATO og Baltikum Magnus Christiansson.

Deltagerne diskuterede, hvordan landet skal bruge sin demokratiske uafhængighed, hvad det betyder at være europæisk, og hvad Letlands pligter er i Den Europæiske Union. Programmet fokuserede på konsekvenserne af indvandringen på livet i Letland, og tog også fat på udfordringerne for sikkerheden og den økonomiske velfærd i Letland og Europa som helhed.

Optagelsen af diskussionen kan ses på "BBC World spørgsmål": http://ej.uz/LV_BBC_LNB

Letland en nation af læsere

Letland er den 9. mest literære nation i verden. Det vigtigste er ikke evnen til at læse, men snarere befolkningens litterære adfærd og deres understøttende resourcer. De første fem pladser er taget af de skandinaviske lande Finland, Norge, Island, Danmark og Sverige. Letland var på andenpladsen i kategorien 'Biblioteker' for antal biblioteker og antal bogbind i disse. Landet klarede sig dårligere angående dets uddannelsessystem og andelen af husstande med en computer.

Premierministeren understreger behovet for at styrke omfanget og samarbejdet mellem sikkerhedstjenesterne i EU-medlemsstaterne

Premierminister Māris Kučinskis har holdt et møde med ambassadørerne for EU-medlemsstaterne

Embedsmændene drøftede situationen i Europa i forhold til de terrorangreb, der fandt sted tirsdag den 22. marts i Belgien da eksplosioner fandt sted i Bruxelles lufthavn og Maelbeek metrostation.

Statsministeren understregede, at ”det er vigtigt at intensivere omfanget og samarbejdet mellem sikkerhedstjenesterne i EU-medlemsstaterne.”

Sang og danse festival datoer afsløret

Den Lettiske regering har bekræftet datoerne for 26. Sang Festival og 16. Danse Festival.

Denne nationale begivenhed, som afholdes hvert femte år, vil finde sted fra den 30. juni til den 8. juli, 2018.

Begivenheden stammer tilbage fra 1873 og gennemsyrrer hele det lettiske samfund. Den involverer et meget stort antal personer fra meget forskellige dele af samfundet.

Ny metode til at skabe taktile bøger udviklet i Letland

Venstre: Normalt bogtryk,

Højre 3D tryk

Vinderen af Global Startup Battle i 2015: Taktil Syn, fortsætter med at skabe taktile bøger (bøger der læses ved berøring). I disse taktile bøger, er den ene side med blindskrift, men samtidig er der en taktil "trykning" af en 3D-illustration, som giver synshandicappede en bedre forståelse af, hvad der bliver sagt i bogen.

Produktionen af en sådan bog er normalt en kompliceret og tidskrævende proces, der sædvanligvis udføres med håndkraft. Imidlertid gør 3D trykning af sådanne bøger processen betydeligt lettere. TaktilSyn håber, at nøjagtigheden af 3D-printere, vil bidrage til at formidle de vidunderlige billeder bag ordene i børnelitteraturen.

Se videoen om de taktile bøger:

<https://www.youtube.com/watch?v=HtD3qBu274Y>

Det lettiske Institut opfordrer letter i hele verden til at deltage i "hvid dug festlighederne"

Latvian Institute opfordrer til at markere 4 maj med hvidklædte borde. Latvian Institute har inviteret sine naboer fra domkirkepladsen i Old Riga til en hvid dug fest, der fandt sted, 2. maj fra 11.00 til 12:30 i gården ved Pils iela 20 .

Med denne begivenhed vil Latvian institute opfordre letterne i hele verden til at starte en ny tradition den 4. maj "Genetableringen af Independence Day" – ved at samles omkring

hvidklædte borde med venner og naboer og fejre denne lejlighed. Ved fejringen vil venner og naboer til instituttet hilse på hinanden,

ønske Letland tillykke med 4. maj, synge sange, samt nyde godbidder lavet til arrangementet på en lille bys bageri i Letland.

Forelsket i Letland: Hvorfor jeg forlod Amerika for at forfølge kordrømme

USA er ofte omtalt som ”mulighedernes land”. For mig, tilbyder Letland imidlertid mere fascinerende oplevelser og chancer for succes, end jeg nogensinde kunne håbe at finde i mit hjemland.

For fire år siden blev mit liv ændret for bestandigt, da jeg deltog i en optræden af ungdomskoret Kamer ... med dens stiftende direktør, Māris Sirmais. Opførelsen af værker af Pēteris Vasks, Ēriks

Ešenvalds, og den legendariske estiske komponist Arvo Pärt, fik et publikum af amerikanske ledere til at holde vejret i 30 minutter. Det var præcist, intenst og følelsesladet, og jeg var nødt til at høre mere.

Med støtte fra Miami University, besøgte jeg Letland i sommeren 2012 for at overvære prøver af landets bedste kor: det lettiske radio kor, Letlands statskor, og selvfølgelig, Kamer Personale, sangere og dirigenter var imødekommende og hjælpsomme, besvarede de grundlæggende spørgsmål, jeg havde til dette lille lands dybe kor kultur.

Alt det, jeg lærte om Letland, dens musik, og dets folk inspirerede mig til at grave dybere. Jeg studerede det lettiske sprog i et intensivt sommer program, og jeg vendte tilbage til Miami University for at øve Tautas dziesmas med et nydannet lettiske kor. Vi nærmede os musikken med kærlighed og respekt; Det er en oplevelse, jeg aldrig vil glemme.

Men der er ingen erstatning for den ægte vare. Og samtidig med at Amerika ikke tilbyder mange muligheder for sangere og dirigenter til at optræde på højt niveau, mangler vi

også den kulturelle dybde, den nationale infrastruktur, og den samfundsmæssig interesse for at støtte kormusik, som den er understøttet i Letland. Sidste sommer flyttede jeg til Letland for at blive en del af denne kor magi. Jeg sluttede mig til Kamer ..., begyndte at studere med Māris Sirmais, og fandt arbejde som assisterende dirigent med det blandede kor Dziesmuvara.

I de seneste ni måneder, har jeg, ud over at blive en bedre leder og musiker, lært mere om, hvad kormusik betyder for Letland og dets folk. Undervejs er jeg blevet budt varmt velkommen af mine venner og kolleger; alle døre er åbne for at opleve Letlands kulturelle skønhed.

Kormusikken repræsenterer de allerbedste aspekter af, hvad det betyder at være lettisk: arbejdsmoralen der er nødvendig for at give en pletfri optræden; den lidenskab, der bringer en sanger til tårer under hver opførelse af Pūt vējiņi; fascinationen, der gør det muligt høre opførelser i tæt pakkede koncertsale, på tv-udsendelser, og endda over radioen i Rigas taxaer.

Jeg elsker mit fødeland, men jeg fandt mit hjem i Letland og dets nation af sangere.

Christopher Walsh er en amerikansk dirigent, sanger og forfatter. Han har boet i Riga siden 2015.

Bog Om Letlands "Return til Europa" Udgivet på Europadagen

På Europadagen den 9. maj var det lettiske udenrigsministerium vært ved præsentationen af en bog med titlen "Tilbage til Europa 1990-2015: Fra international anerkendelse til Det Første Præsidentskab for Den Europæiske Union". Præsentationen skete i over-

værelse af bogens forfattere .

Letland er blevet inviteret til at deltage i OECD

På et møde i Rådet for Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) den 11. maj, inviterede medlemslandene enstemmigt Letland til at blive organisationens 35. medlemsland, hvilket bekræfter, at Letland havde opfyldt betingelserne for medlemskab.

Letlands Nationale Kunstmuseum genåbnet

Efter en omfattende restaurering og genopbygning, genåbnede Letlands Nationale Kunstmuseum sine døre for besøgende 4. maj 2016. Museet ligger på Valdemara Street 10 i Riga

Det lettiske flag på National Library of Latvia

Et nyt og betydningsfuldt kunstværk, "lettisk Flag", blev afsløret den 10. maj i humaniora og samfundsvidenskabs læsesal i Letlands nationalbibliotek. Kunstværket er foræret til biblioteket af den georgisk-amerikanske kunstner David Datuna.

Sandris Štāls

Mød Sandris Štāls, en ganske almindelig lette fra den lille og charmerende vestlige lettiske by Aizpute. Han ejer et bageri og er en ung iværksætter, der mener, at hver drøm kan blive til virkelighed. Nyd historien. Den fortælles på videoen <http://tuesi.lv/2015/03/no-bezdarbnieka-par-uznemeju/> (på lettisk)

Arkitekturpris 2016 vundet for rekonstruktionen af det nationale kunstmuseum

Lettisk arkitektur kan prale af et væld af smukke bygninger, fra historiske og unikke eksempler på træhuse til moderne bygninger med varieret design og nye kombinationer af materialer.

Prisen gik til det netop renoverede nationale kunstmuseum. Renoveringen blev forestået af Andrius Skiezgėlas fra Litauen og Izpetes Grupa fra Letland. Andre priser gik til gik til Liepāja kulturcenter "Lielais Dzintars", som er designet af den østrigske arkitekt Volker Giencke, genopbygningen af Dzintari koncertsalen, som blev forestået af Jaunromans un Abele, og genopbygningen af Maltas High School, forestået af Saals.

Vejledning fra den danske ambassade i Letland

Angående rejselegitimationen ved indrejse i Letland kan ambassaden anbefale at man benytter det danske udenrigsministeriums internetvejledning:

<http://um.dk/da/rejse-og-ophold/rejse-til-udlandet/>

Her betones følgende:

”Når du rejser udenfor Norden, skal du som dansk statsborger altid medbringe dit pas.”

Vi ved godt, at der ikke findes grænsekontrol mellem Schengen medlemslande, men ifølge reglerne **skal man medbringe pas.**

De fleste fly og færgeteselskaber plejer at tjekke rejselegitimationer og afviser personer uden pas.

For danskerne er passet den eneste gyldige rejselegitimation, dvs. man må ikke benytte hverken kørekort eller sygeforsikringskort til at rejse på.

Der findes alternative rejselegitimationer, som f.eks. det midlertidige pas, men det må alene benyttes i krisesituationer og er som udgangspunkt beregnet til en hjemrejse.

Selvom rejselegitimationen ikke opkræves ved ind/udrejse til/fra Letland SKAL man altid medbringe et rejsepas.

Hvis passet er glemt, anbefales det at sørge for tilsendelse af passet til opholdsstedet.

Vedrørende midlertidige pas kan ambassaden oplyse følgende.

Som udgangspunkt kan de danske statsborgere KUN få udstedt provisorisk pas, hvis den pågældende har mistet sit pas og har meldt det mistet hos politiet.

Hvis en dansk statsborger har mistet sit pas eller fået det stjålet, skal danskeren melde passet mistet/stjålet til politiet og sørge for at få en politirapport.

På denne baggrund kan der ansøges om et provisorisk pas på ambassaden til brug for hjemreisen.

KONGELIG DANSK AMBASSADE, RIGA

PILS 11 LV-1863 RIGA

+371 67226210 <http://www.letland.um.dk/>

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf. 3871 1825 kirsten.gjaldbaek@gmail.com
	Niels Bendix Knudsen Lille Havelsevej 86 3310 Ølsted Næstformand	mobil 40312345 nbendix@mail.dk
	Aase Lundbye Gustav Esmanns Allé 6 2860 Søborg Kasserer	mobil 2532 0470 aaselundbye@gmail.com
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	mobil 23444179 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød Næstformand	dk. tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@webspeed.dk lettisk tlf. 371 29326966 anitaviz@inbox.lv
	Anda Dyrlund-Parbst Horserød byvej 3 3000 Helsingør Webmaster	tlf. 2016 0963 anda.zarane@gmail.com
	Peter Fjerring Frederik VI's Allé 6, 1th 2000 Frederiksberg Bestyrelsesmedlem	mobil 2025 1783 peterfjerring@hotmail.com
	Anita Vogelius Anne Mette Johannsen suppleanter	anitensis@hotmail.com amj2002@ofir.dk

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte. Vi ser gerne at artikler på engelsk eller lettisk er oversat når vi modtager dem.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Aase Lundbye.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Bankoverførsel via netbank sker til:

Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø

Tlf. 3927 6000

embassy.denmark@mfa.gov.lv

www.am.gov.lv/copenhagen

Ambassadør: Kaspars Ozoliņš

Ambassadørens sekretær Sandra Jurika

Tredje Sekretær: Linda Kucina

Økonomisk rådgiver: Ivars Žukovskis

House Manager: Kaspars Judzis

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Letland

Tlf. +371 6722 6210

rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da

Ambassadør: Hans Brask

hanbra@um.dk

Konsul/Attaché:

+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Mūkusalas iela 3, Riga, LV-1423, Letland

Tlf./fax +371 728 99 94

Tlf./fax +371 728 82 21

[mailto: dki@dki.lv](mailto:dki@dki.lv)

Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk

Webmaster: Anda Dyrland-Parbst

Kode til at se seneste numre af bladet: vairalat

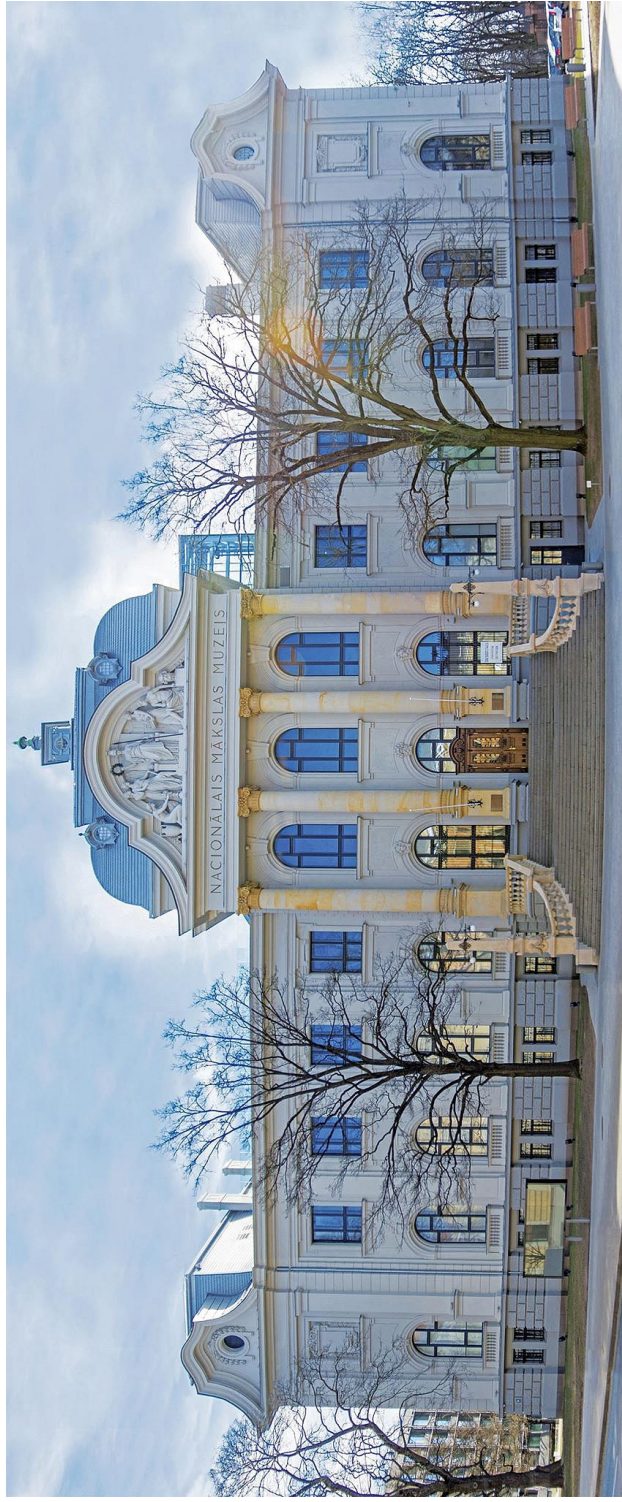
KALENDER for 2016

14. juni 12:30-13:00 Mindedag på Vestre Kirkegård,
Vestre Kirkegårds Alle 15, 2450 Kø-
benhavn SV.
15. juni 19:30 Koncert i Filipskirken med Litauisk
organist
15. juni kl. 19.30 Danmarkssamfundet fejrer traditionen
tro Valdemarsdag den 15. Juni i Hol-
mens kirke. Alle er velkomne.
18. juni 13:30-20:00 Janifest i Pederstrup i Ballerup arran-
geret af Lettisk- Dansk forening
- 10.sept Vi arbejder med et arrangement på
Onkel Dannys Plads. Det er tanken
at der skal være en Baltisk Dag med
mange forskellige arrangementer.
Arrangementet er ikke faldet helt på
plads endnu, så vi når nok ikke at
sende besked med bladet. Så hvis du
er interesseret i at høre om program-
met bør du sende din email-adresse til
Anda Parbst (se side 31)

Fik du betalt kontingent for 2016?

Giv os besked hvis du har tekniske problemer med at betale

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja, Det nyrenoverede kunstmuseum.

foto: Anete Straume